

HAYRETTİN KAĞNICI

İNSANCA YAŞAMAKTIR
HAYAT

DESTEK YAYINLARI: 1774
ARAŞTIRMA: 395

HAYRETTİN KAĞNICI / İNSANCA YAŞAMAKTIR HAYAT

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmegül

Üretim Koordinatörü: Semran Karaçayır

Editör: Altan Yolaçan

Son Okuma: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: İlknur Muştı

Sayfa Düzeni: Tuğçe Budak Kılıç

Sosyal Medya-Grafik: Mesud Topal-Nursefa Üzümler-Kalender-Samet Ersöz

Reklam ve Tanıtım: Selen Çavuşoğlu-Işıl İlgt Şimşek

Destek Yayınları: Temmuz 2023
Yayıncı Sertifika No. 43196

ISBN 978-625-441-931-7

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Destek Dukkan

Deniz Ofset – Çetin Koçak

Sertifika No. 48625

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

Tel. (0) 212 613 30 06

HAYRETTİN KAĞNICI

**İNSANCA
YAŞAMAKTIR
HAYAT**

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	9
Yazar Hakkında.....	11
1. KISIM	15
BÖLÜM 1	15
Müslümanlar Neden Birbirlerini Öldürürler?	
BÖLÜM 2	47
Türkler Nasıl Müslüman Oldular?	
BÖLÜM 3	73
Kuran-ı Kerim, Ne Zaman Kimler Tarafından Yazıldı?	
BÖLÜM 4	99
Tarihin Orta Sayfalarında Müslümanlık	
BÖLÜM 5	135
İslami Tarikatlar Üzerinden Yapılan Oyunlar	
BÖLÜM 6	161
İran, Afganistan ve Türkiyede Dini Yapılanmalar ve Sonuçları	

BÖLÜM 7	195
Müslüman Mültecilerin Türkiye'ye Kabulü ve Sonuçları	
2. KISIM	217
BÖLÜM 8	217
Zihin Nedir, Bilgi Nasıl Depolanır, Zihin Haritası Nedir?	
BÖLÜM 9	247
Algı Nedir, Nasıl Yönetilir, Gerçek Nedir, Algı Nedir?	
BÖLÜM 10	269
Pisa Sonuçları ve Türkiye'de Eğitim	
BÖLÜM 11	309
Beyinde Eğitim Öğrenim Nasıl Yapılıyor?	
BÖLÜM 12	363
Eğitim, Öğrenim	
BÖLÜM 13	399
Yaşamın Matematiksel Düzeni: Yaşamdaşlık	
BÖLÜM 14	419
Başarı Nedir, Başarılı Olmanın Temel Kuralları	
BÖLÜM 15	439
Girişimcilik Nedir, Nasıl Girişimci Olunur?	

BÖLÜM 16	455
Kadına Şiddet	
BÖLÜM 17	475
Bilgelerden Öğütler	
KAYNAKÇA	485

Giriş

Beyin nedir, nasıl çalışır, insanlar neden bu kadar farklı düşünce yapısındadır, bazı insanlar çok iyi anlayabildikleri halde bazıları da sebepsiz kavga eder, düşman olurlar. İnsanların bu anlaşılmasız davranışı ortaokul dönemlerinde ilgimi çekmeye başlamıştı. Neden kardeşlerimle aynı düşünemiyordum, neden insanların sevdikleri farklıydı, farklı yemekleri seviyor, farklı şeylerden hoşlanıyor, farklı davranışlar sergiliyorlardı? Düz mantık, hepimiz insansak aynı veya benzer olmalıydık. O dönemler bu konuların anlaşılacak cevabı için bilgiye erişebilme imkânı yoktu. Tek bilgi kaynağı olan ansiklopedilerdi, orada da aradığım bilgiler yoktu, okulda öğretmenlerime sorular sorardım, açıklayıcı bir cevap yerine, “Oğlum haftaya yazılı imtihanın var önce otur dersini çalış” şeklinde yanıtlarlardı. Bugün anlıyoruz ki o dönemlerde bilinenler de yeterli değilmiş. Neden çevremizde veya başka yerlerde insanlar farklı düşünüyor, farklı lisanlarda konuşuyor, bu kadar farklı lisan nasıl oluşmuştu, neden bu kadar çok din ve inançlar vardı, neden aynı konular için farklı kararlar verilebiliyordu? Sonu gelmeyen sorular, olmayan cevaplar. Galiba esas konu, yönetim merkezimiz olan beynimizdi, peki beynimiz nasıl çalışıyordu? Çevremde örnek aldığım, saygı duyduğum her şeyi bildiğini düşündüğüm büyüklerim vardı, onlara soruyorum ama olmuyor, daha da karışmaya başlıyordu, her şey karışık ve anlaşılmazdı. Benzer sorular çoğalıyor ama kabul edebi-

leceğim cevapları bulamıyordum. Üniversite yılları, ülkedeki sosyal çalkantılar, toplumsal hareketler nedeniyle bu soruları beklemeye almıştım. Üniversiteyi bitirmiş makine yüksek mühendisi olmuştum ama sorularım hâlâ askıdaydı. İş hayatı sürecinde deneyimler, tecrübeler edinmeye başlamış, artık hayata mühendislik formasyonu ile bakıyor, problemleri matematik modelleme üzerinden çözüyordum. Her konuda kitap okuyordum ama kafama yatan “Beynimiz nasıl çalışıyor, işletim sistemi nedir, nasıl oluyor da birçok konuda hemen cevap verebiliyor, fikir üretebiliyorduk?” sorularının cevabı halen çok uzak, ipin ucunu bile yakalayamamıştım. 1990’lı yıllar bilgisayar diye bir alet çıktı, insanlar alıyor ama çoğunluğun bunun ne işe yarayacağı hakkında tam bilgisi yok. Kısa zamanda anladık ki çok iş yapıyor, büyük kolaylık sağlıyor, zaman içinde bilgisayar hayatımızın vazgeçilmezi oldu ve çok işimize yaradı. En önemlisi her türlü bilgiye ulaşabiliyorduk artık. Zamanıydı, geçmişte biriktirdiğim bütün sorularımı askıdan indirmeye başladım. Bazı cevaplara ulaşmaya başlamıştım, konuları felsefe üzerine oturtmaya başlamıştım, sebep-sonuç ilişkili olarak düşünebiliyordum. Öğrendim ki matematik ve felsefe bilmiyorsan hayatı ve düzeni anlayamazsın. En önemli sorumun cevabını bulmuştum: “İnsanların bazıları neden aptaldır?” Doğuştan mıdır yoksa çözümü, tedavisi olabilir miydi?

İşte beyin nasıl çalışıyor, neden aynı konularda farklı düşünüyoruz, aptal olmak ile akıllı olmak arasında farklılık nasıl olabiliyor gibi sorular. Öğrendikçe heyecan arttı, heyecan arttıkça öğrenme ve merak arttı. Sonunda anladım: “Merak etmezsen öğrenemezsin.”

Hayrettin Kağmıcı

Yazar Hakkında

Makine yüksek mühendislik eğitiminden sonra kendi firmasını kurarak iş hayatına atılmış, CNC kontrollü sanayi makineleri konusunda uzun yıllar sektörde hizmet vermiş, özellikle çeliklerin kesilmesi ve şekil verilmesi konularında gerek pratik gerekse teorik olarak uzmanlaşmıştır. Eğitim kurumlarında ve birçok firmada konu ile ilgili uzmanlık eğitimleri vermiş, makaleler yayımlamıştır. Mesleki hayatında şirket politikası olarak “Kesemeyeceğimiz hiçbir şey yoktur” ve “Hedefimiz rekabet gücünüzü artırmaktır” slogan ve prensipleri ile sektörde öncü olmuştur.

Ülke gelişmesinde sivil toplum örgütlerinin çok önemli olduğuna inanmış ve üniversite yıllarından itibaren birçok sivil toplum kuruluşunda aktif olarak görev almıştır. Bunların içinde önemlileri, TÜGİAD (Türkiye Genç İş Adamları Derneği), Beyaz Nokta Temiz Toplum Temiz Siyaset Derneği, TİAD (Takım Tezgâhları İş Adamları Derneği), Rotary Derneği'nin yanı sıra sosyal içerikli birçok kurumda görev almıştır.

Profesyonel iş hayatının yanı sıra, yıllardan beri süregelen seyahat etme ve fotoğraf çekme tutkusunu önceleri “fırsat buldukça” diye nitelerken, sonraları bu tutkusuna “fırsat yaratarak” daha fazla zaman ayırmaya başlamıştır. Hayrettin Kağnıcı gezdiği 120'nin üzerinde ülkede, farklı kültürlerdeki yaşamları ve bu yaşamların temel unsuru olan “insan”ı fo-

toğraflarında yansıtmaya çalışmıştır. Bütün insanların esasta aynı biyolojik özelliklerde olması, hırs, sevinç, gülme, ağlama, mutluluk, çoğalma gibi temel duygu ve davranışların benzer olmasına karşın, çevre ve kültür farklılıkları ile sonradan kazanılan değerlerin, toplumları ayrıştıracak kadar karmaşık ve karşıt olması dikkatini çekmiş ve bu antropolojik gözlemlerini de fotoğraflara yansıtmaya çalışmıştır. Yani, bir toplumda kutsal ve mutlak olan bir değer başka yerde bir şey ifade etmemekte, birisi için iyi, güzel olan bir başka yerde tam aksi kötü ve çirkin olabilmektedir.

Kültürleri yaratan insanı, farklı ortamlarda fotoğraflamaya çalışıp gözlemlerini de “gezi notları” olarak paylaşmayı sürdürmüştür.

Ülkeleri önemli yapan değerler, o topraklarda oluşan medeniyetler, uygarlık ve kültürlerdir. Bunları yaratan, var eden temel kaynak ise insandır. Geçmişte insanların yarattığı eserler ile o dönemler hakkında bilgi ediniyoruz. Bugün bile bazı eserler, yapıldığı dönem dikkate alındığında bizleri hayrete düşürmekte. Mısır piramitleri, İnka ve Maya medeniyetlerinden kalan eserler gibi. Bütün tarihi eserler önemlidir, ancak bazıları çok daha önemlidir. İşte bu eserler UNESCO tarafından Dünya Mirası olarak ilan edilmiş ve koruma altına alınmışlardır. Bugün Türkiye’de UNESCO Dünya Mirası listesinde 19 tarihi varlık bulunmaktadır, 100’ün üzerinde tarihi varlık da aday listesinde. Yazarın gezilerinde içinde insan ve yarattığı kültürel değerler olduğu için UNESCO Dünya Mirası listesinde olan yerler öncelikli olmuştur.

2015 yılında farklı şehirlerde açtığı “**Dünya mirası ve insan**” konu fotoğraf sergisi ile dünyada 21 ülkedeki UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde olan kültürel değerleri sergilemiştir.

2017 yılında “**Moğolistan ve altın kartallar**” konulu fotoğraf sergisi açmıştır. İfsak, İstanbul Fotoğrafçılar Derneği’nde karma sergilere katılmış, katıldığı ulusal ve uluslararası fotoğraf yarışmalarında dereceler almıştır. Ayrıca fotoğrafladığı ülkeler hakkında birçok yerde fotoğraf sunumu ve söyleşiler yapmaktadır.

Kültürleri ve medeniyetleri yaratan insanı, farklı ortamlarda fotoğraflamaya çalışıp gözlemlerini ve fotoğraflarını web sitesinde paylaşmaktadır.

Hayrettin Kağnıcı 2021 yılında yazdığı İnsan Böyle Bir Şey isimli kitabında; insanlık tarihinde tanrı, din ve inanç kavramlarının ilk olarak nasıl ve nerede oluştuğunu, dinlerin nasıl kabul gördüğünü ve din üzerinden toplumların nasıl kontrol edilebildiğini, paganizmi, çoktanrılı ve tek-tanrılı dinleri, gelecekte hayatımızın vazgeçilmezleri olacak yarı insan yarı makine androidleri ile insanımsı sayborglar, robotlar, robotlaşan dünyamızda “Bizlerin hali ne olacak?” konularını işlemiş ve paylaşmıştır.

2023 yılında, dogmaların üzerinde yaratılan algı ve zihin haritası ile toplumların nasıl kolaylıkla yönlendirildiğini, dini eğitimin öne çıkartılıp rasyonel eğitim kalitesinin düşürülmesi sonucunda, Müslümanların neden birbirlerini öldürdüklerini, toplumların pasifleştirilmesi sonucunda ulusal kimliklerinin zayıflatılarak yok edilmesi ve bütün bunlara sebep olan beynimizin nasıl düşünce ürettiği konularının işlendiği **İnsanca Yaşamaktır Hayat** başlıklı kitabımı sizlerle paylaşmak istedim.

“Felsefe ve matematik bilmiyorsan insanı anlayamazsın.”

Hayrettin Kağnıcı

www.hayrettinkagnici.com

1. KISIM

BÖLÜM 1

MÜSLÜMANLAR NEDEN BİRBİRLERİNİ ÖLDÜRÜRLER?

Daha önceki kitabımda, günümüzde 48 bin civarında olduğu tahmin edilen din ve inançların, 100 bin yıl öncesinden itibaren başlayarak insanlık tarihinde ne zaman, nasıl ve neden oluştuğundan bahsetmiştim.

İslam coğrafyasında diğer dinlerde olmadığı kadar mezhep ve tarikatların oluştuğu, her geçen gün de giderek arttığını ve bunların arasında bitmeyen, anlaşılmayan ölümcül savaşların yaşandığını görüyoruz. Bunların nedenlerini anlamaya çalıştığımızda büyük fotoğrafı görmek yerine hep konunun yarısından başladığımız için anlaşılır sonuca ulaşamıyoruz.

Genele baktığımızda, neden Müslüman âlemi yaklaşık 1500 yıldan beri yeterli gelişmeyi gösterememiş, teknoloji ve insan hakları gibi konularda hep gerilerde kalmış, her konuyu din kitaplarında yazılanlar üzerinden anlamaya, çözmeye çalışmış, referans aldığımız bu din kitaplarını kimler yazmış, neden çözümleri savaş ve öldürme, zorla kabul ettirme şeklinde aramış, neden ahlaki yozlaşma en fazla bu âlemde görülür diye düşündünüz mü?

Sıfır noktasından başlayarak anlamaya çalışalım.

MS 380 yılında Hıristiyanlık, Roma İmparatorluğu'nun resmi dini olarak kabul edilmesinden sonra 1700'lü yıllara kadar ve kiliselerin ağır baskı ve işkenceleri altında herkeşe zorla kabul ettirilmeye çalışılmıştı. Kiliseler engizisyon ve endüljans konuları ile para karşılığı günahları affeder olmuş, cennetten yer satışları yapılmıştı. Avrupanın karanlık günleri veya Ortaçağ Avrupası olarak bilinen bu dönemde Hıristiyanlık ve Allah adına kiliseler tarafından yapılan soygun ve baskılara karşı çıkan din adamı papaz Martin Luther ile reform hareketleri başlamış ve bugünkü daha adaletli olan sistemin temeli atılmıştı. Ortaçağ Avrupası döneminde büyük katliamlar yapılmış, çok insan öldürülmüştü.

Hıristiyanlık ve Yahudilik mucizeler ve kurucu olan peygamberlerin doğumu ve ölümü üzerine kurulmuştur. İsa ve Musa'nın sosyal yaşamları hakkında ve fani oldukları konularında yeterli belge ve bilgiler yoktur.

Müslümanlık ise, Allah'ın elçisi, resulü ve son peygamber olduğuna inanılan Muhammed aracılığıyla 610 yılında, Arabistan'ın Mekke şehrinde ortaya çıkmış ve yayılmıştır. Takipçilerine, "iman etmiş" veya "inanan" anlamlarına gelen mümin veya "Allah'a teslimiyet gösteren" anlamına gelen Müslüman denir.

Bütün din ve inançlar gibi Müslümanlık da iyilik ve dürüstlük, doğruluk, yardımseverlik, Allah yolunda vicdanlı iyi birer insan olmayı hedefleyen öğretiler içerir. Bütün din adamları veya dinine bağlı olan birisi ile konuşursanız size bunları anlatacaktır. Hatta kafasını hafif yana ve öne eğerek manevi değerleri öne çıkararak ağlamaklı ses ile hırsızlık, soygun, rüşvet, ahlaksızlık, tecavüz, öldürme konularının ne

kadar günah ve kötü olduğundan, bunlardan kaçınmak gerektiğinden bahsedecektir. Bunlar, bütün din ve inançların mabetlerinde din adamları tarafından anlatılır ve insanlar bu şekilde yönlendirilmeye çalışılır.

Oysa yapılan bütün istatistikler ve araştırmalar sonucu, ahlaksızlığın, yolsuzluk, hırsızlık, rüşvetin en fazla dini öğretileri anlatmaya çalışanlar veya kendini dindar olarak gösteren insanlar arasından çıktığı görülmektedir. Bakın, yakınınızda, çevrenizde, ülkenizdeki soygun ve ahlaksızlıklar en fazla kimler tarafından yapılıyor. Bu konuda çok fazla çalışmalar yapılmış, hepsinde benzer sonuçlar çıkmıştır. Bu insanların genellikle davranış biçimi, pozitif eğitime karşı olmak, insanları cahil bırakmak, din eğitimine yönelmek şeklindedir.

Toplum üzerinde güç sahibi olmak, büyük çıkarlar yaratmak için bütün din ve inançlarda, mezhepleşme, tarikatlaşma, gruplaşmalar yaratılmıştır. Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir din adamı yoktur ki fakir ve yoksul olsun. Sadece Müslümanlıkta değil, Vatikan en büyük kara paranın, yolsuzluğun merkezidir, her türlü çocuk tecavüz olayları buralarda olur. *İnsan Böyle Bir Şey* isimli kitabımda açık olarak belirttim. Bütün dini tarikatlar, Kuran kursları çocuk tecavüz olaylarının merkezi gibidir. Potansiyel ahlak yoksunluğu hep din maskesi altında yuvalanır. Bale okullarında tecavüz olayları olduğunu duydunuz mu?

Geçmişte ve günümüzde, savaşların, toplu katliamların en temel sebeplerinden biri din üzerinden istismar hareketleridir. Bakınız, geçmişte Haçlı seferleri, günümüzde neden olduğu anlaşılmayan Ortadoğu'da yıllardan beri Müslümanlar arasında yaşanan savaşlar ve öldürülen, ölen milyonlarca insan. Neden Müslüman âlemi kendi arasında tam sebebi

belli olmayan nedenler yüzünden savaşıyor, aslında belli, temelinde yatan sebep mezhep savaşları, nedir bu konu, ben Allaha senden daha yakınım, benim halifem senden daha iyi. Din esaslı, dininin öne çıktığı bir tek toplum, ülke var mıdır ki medeniyet seviyesinde, adaletin olduğu, insanca yaşamının olduğu yer olsun. Dindar kimlik altında yazanlara, fetva verenlere bakın, her yola açıktırlar, kendi çıkarları için vatanını bile satışı çıkaranlardır. Din esaslı devletlerin, toplumların ortak değerlerine bakıldığında; pozitif eğitim ortalamasının son derece düşük, buna karşın dini eğitimin önde olduğunu, çoğunluğun fakir, çaresiz, sadece yönetimin ve yönetime yandaş olan küçük bir grubun zenginleştiği şeklinde büyük sınıf farkları olduğunu görürsünüz. Bu toplumlarda okumamak, pozitif eğitim almamak üzerine olan yapılanmalar hâkimdir, olayların nedeni ve çözümü olarak da her şeyin Allah tarafından yapıldığına inanılır. Yani “hikmetinden sual olmaz” anlayışı.

Bütün bunlar nasıl yapılabilir, toplum nasıl bölünebilir diye bakarsak, bilinen, en geçerli olan ve halen uygulanan yol; toplumları dini ve mezhepler üzerinden ayırştırmak, karşı karşıya getirmek şeklindedir. Diğer bir yol ise siyasi olarak kutuplaştırmak, ancak oyun koyucular için bu daha zor ve uzun bir yol. Bakınız Ortadoğu ülkeleri ve kendi ülkenize.

Burada, Müslümanlıkta, kutuplaşmanın, mezhepleşmenin ilk olarak nasıl ve neden başladığı ve en kutsal kabul edilen kişilerin nasıl çıkarları için temiz ve gerçek inançlı insanları kullandıklarını, sömürdüklerini, çıkartılan savaşlarda öldüklerini anlamaya çalışacağız.

Doğrudan ilgili olmasa da belirtmekte fayda var; “Hazret” veya “Hazreti” Arapça kelime olup anlam olarak dini termi-

noloji de saygın kişiler için “sayın” anlamında kullanılan bir sıfattır. Referans alınacak din kitaplarında da belirtildiği gibi, bazı hallerde Hz. sıfatından sonraki kişinin isminden sonra, parantez içinde ve genelde kelimelerin baş harflerinden sonra arasında nokta olan (a.s), (s.a.v), (c.c), (r.a), (k.s) (r.a) gibi ifadeler gerekli değildir. Bu yazıda da bu sıfatların kullanılması veya kullanılmaması haline herhangi bir anlam yüklenmemelidir.

Başlayalım İslamiyet’in sıfır noktasından, gelelim günümüze:

Kaynaklara göre yaklaşık MS 570 civarında Arabistan’ın Mekke şehrinde, o zamanlar ticaret, bilim, sanat ve kültür merkezlerinin çok uzağında olan, dünyanın geri kalmış bir yerinde doğan Muhammed, hayatının ilk yıllarında hem öksüz hem yetim kalınca, amcası Ebu Talib’in koruması ve gözetimi altında büyüdü. yirmi beş yaşında, Mekke’nin zengin ve dul kadınlarından biri olan Hatice ile evlendi. Kırk yaşında, düzenli olarak bazı geceler inzivaya çekildiği Hira Mağarası’nda iken, Cebrail’in kendisine gelerek Allah’ın ilk vahyini ilettiğini duyurdu. Aldığını söylediği vahiylerle birlikte üç yıl sonra, İslam’daki “tevhit” inancını açıkça ilan ederek insanları Allah’a teslimiyete ve İslam dinine davet etmeye başladı. İslami kaynaklar, Muhammed’in okuma ve yazmasının olmadığını söylemektedir.

Başlarda Muhammed kendisine az sayıda destekçi buldu ve kimi Mekkeliler ve hatta akrabalarının düşmanlıklarıyla karşı karşıya kaldı. Kendisine ve kendi inancını benimseyenlere yapılan eziyetten kaçmak için ilkönce bazı Müslümanları 615 yılında Habeşistan’a gönderdi, ardından 622’de destekçileriyle birlikte Medine’ye göç etti. Hicret adı

verilen bu olay, daha sonradan Hicri takvim olarak da bilinen İslami takvim başlangıcı kabul edildi. Medine'ye geldiğinde Muhammed, Medine Sözleşmesi ile birlikte kabileleri tek bir çatı altında topladı ve İslam'ı buradan yaymaya devam etti. Mekkeli kabileler ile aralıklarla sekiz yıl süren çatışmaların ardından büyük bir Müslüman ordusu kurarak 630'da Mekke'yi ele geçirdi.

632'de, Veda Haccı'nı tamamladıktan ve Veda Hutbesi'ni verdikten birkaç ay sonra Haziran 632 tarihinde sıtma hastalığı nedeniyle 62 yaşında Medine'de yaşadığı evde öldü. Ölümünden önce Arap Yarımadası'nın büyük bir kısmının İslam'ı benimseme süreci tamamlanmıştı

İslam'a göre, Muhammed'in ölümüne kadar Allah tarafından vahiy edilen tüm ayetler, Müslüman dinin temeli olarak kabul edilen kutsal kitap Kuran'ı oluşturdu. Kuran'ın yanı sıra; Muhammed'in hayatı, uygulamaları ve sözleri de Müslümanlar tarafından kabul görerek İslam hukukuna kaynak teşkil etmiştir.

İslam dünyasında da ayrışmalar, gruplaşmalar Muhammed'in ölümünden sonra başlamıştır. Muhammed, ölmeden önce yerine geçmesi için herhangi birini vasiyet etmemiştir. Hastalığı artınca, son günlerinde, bu konu için icazet alınmak istense de olamamıştır. Muhammed ölünce, farklı gruplar ve Muhammed'in yakınları arasında yerine geçecek yeni isim arayışları olmuş ancak ortak bir karar alınamamıştır. Hatta ölümünden önce, Resulullah'ın amcası Abbas, birilerinin ortaya çıkmaması üzerine, Muhammed'in damadı Ali üzerinden iktidarın Haşimilerde (Mekke'den göçen kabileler) kalmasını sağlamaya çalışmış ve Resulullah'a gidip bu meseleyi açmayı önermiş, ancak Hz. Ali "Ya bize vermezse, bir

daha kimse bize bu konuda hak tanımaz” mealinde bir açıklama yaparak öneriyi reddetmiştir. Ölüm anında ve hemen devamında yerine geçerek halife için tartışmaları devam etmiş, bir grubun Ali’yi ısrarla desteklemesi de bir sonuç vermemiştir. Bütün bu görüşmeler, cenazenin yan odasında ve yakındaki mescitte devam etmiştir. Konuların uzaması ve anlaşmazlığın devam etmesi sonucunda, Ebubekir bir konuşma yaparak başkanlığın kendi hakkı olduğunu gerekçeleriyle açıklamış, bazı itirazlara rağmen orada bulunanların bir kısmının Ebubekir’e biat edeceğini açıklaması üzerine 1. Halife olarak Ebubekir Muhammed’in yerine İslam Devleti’nin başına geçmiştir.

Müteakiben cenaze evine dönülmüş ve cenazenin nereye defnedileceği meselesi tartışılmaya başlanmış, Cenazenin nereye gömüleceği konusunda da ortak bir karar çıkmayınca, Ebubekir, ağırlığını koyarak öldüğü yere gömülmesini istemiş ve ölümün gerçekleştiği odaya mezar yeri kazılarak gömülmüştür.

Buraya kadar bakıldığında, peygamber ölüm döşeginde iken kimin yerine geçeceği, başkan olacağı konusunda ciddi tartışmalar olmuş, çoğunluğun üzerine anlaştığı bir aday bulunamamış. Hatta peygamberin son nefesini verdiği andan itibaren bile tartışmalar uzun süre devam etmiş, halife olma yani Müslümanların başkanı olma tartışmaları bir sonuca ulaşmamış, cenazenin ortada olması gibi baskılayıcı şartlar nedeniyle en yaşlı üye olduğu için ilk halife olarak Ebubekir’in başkanlığı kabul edilmiştir.

Bazı kaynaklarda, Muhammed’in ölümünden sonra yakınlarının yönetim ve başkanlık tartışmalarına düştüğü, cenazesinin bu nedenle birkaç gün ortada kaldığı ve 16 cemaat üyesi ile damadı Ali’nin cenaze namazını kıldırıldığı şeklinde

yazılmıştır. Bunun yanlı olduğu, doğru olmadığı düşünül-
melidir. O dönemde, dini ibadet ritüelleri tam olarak otur-
mamış, cenaze namazları, bayram namazları gibi ibadet şe-
killeri tam olarak yerleşmemişti. Yani 630 yıllarında cenaze
namazı kılındığı, bu namazlarda okunan duaların hangileri
olduğu hakkında bir kayıt yoktur. Ölümü üzerine insanla-
rın cenazenin başında kendi usullerine göre bireysel olarak
namaz kıldığı, dualar ettiği de ifade edilir. Ayrıca Muham-
med'in ölümünün duyulması üzerine çevreden ona inanan
insanlar gelmiş ve büyük bir kalabalık olduğu birçok kay-
nakta ortak görüş olarak belirtilmiştir.

Cenazenin 7 kişi tarafından kaldırıldığı şeklindeki açık-
lamaların nereden çıktığı hakkında rivayetlerin başında ise
bunun Şia tarafından ortaya atılmış olduğu şeklindedir. Zira
Şia, Muhammed'den sonra Ali'nin başkan/imam olması ge-
rektiği tezini savunduğu hatta bunu bir inanç doktrinine
dönüştürmeye çalıştığı, ilk üç halifenin de onun hakkını ye-
diğini savundukları şeklinde iddialar olduğu bilinir. Şia'lar
Ali'nin imamet konusunun Kuran'da yazıldığını ileri sürerek,
Allah'ın emrine uymadıkları iddiasıyla ilk üç halifeyi küfürle
itham etmektedirler.

Halifelik konusuna girmeden önce, günümüzde de sıkça
gündeme gelen "Halife", "Sahabe", "Ehlibeyt" nedir konularına da kısaca bakalım:

Halife; İslam Peygamberi Muhammed'in 632 yılında ölü-
münün ardından oluşturulan siyasi ve dini bir makamdı. Bu
makamın başındaki kişilere halife denir. Halifenin nasıl se-
çileceği İslam'da kesin kurallara bağlı olmamakla birlikte, ilk
dört halifenin sahabenin önde gelenlerinin arasından ve biat
alma yoluyla, sonraki halifelerin ise babadan oğula doğru
geçen veraset yoluyla intikal ettiği görülmektedir.